

PASVIK KRAFT AS
Buen 2
9912 HESSENG

Vår dato: 12.06.2023

Vår ref.: 202308906-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: YKZBGO

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra konsesjonsvilkårene for Melkefoss kraftverk i Sør-Varanger

Vi viser til søknad av 26.5.2023 fra Pasvik Kraft AS om tillatelse til midlertidig fravik fra konsesjonsvilkårene for Melkefoss kraftverk i Sør-Varanger.

Om søknaden

NVE gjengir følgende fra søknaden:

«Pasvik Kraft har 3 flomluker – klappluker i forbindelse med Melkefoss kraftverk som ble oppført i 1978. Vi har oppdaget skader på betongen i forbindelse med innfestningen av flomlukene i betongfundamentet. Nåværende tekniske løsningen er ikke tilfredsstillende, og vi ønsker derfor å gjennomføre en ny og bedre løsning for innfestningen for flomlukene når den rehabiliteres. Den tekniske løsningen vil bli søkt NVE i en egen teknisk plan i forbindelse med at det gjennomføres en forenkla revurdering vår 2023. Den forenkla revurderingen er allerede godkjent. Vi planlegger å gjennomføre tiltaket allerede i løpet av sommerhalvåret og ønsker å begynne støpingen av betongrampen allerede på forsommeren 2023.

I forbindelsen med rehabilitering og oppgraderingen av flomlukene, vil de bli sendt på verksted for sandblåsing og maling. Vi vil arbeide med en luke om gangen. Det er nødvendig å støpe opp en permanent betongrampe og en midlertidig vei. Se eget vedlegg skisse av betongrampe og midlertidig vei nedstrøms flomlukene.

I forbindelse med tiltak vil det pågå arbeid bak nålestengslet. For å ha bedre tid i tilfelle lastavslag, plutselig stopp ved kraftverket ved linjefeil, feil ved stasjon, etc. ønsker vi å senke vannstanden oppstrøms. Ved et lastavslag vil vannet strømme over overløp og de andre 2 lukene og strømme inn nedstrøms bak lukene. Det vil da bli nødvendig å evakuere personene som oppholder seg bak lukene raskt. I dag er vannstanden oppstrøms Melkefoss 31,60 m +/- 0,1 m. Altså en reguleringshøyde på 20 cm. Av HMS hensyn ønsker vi derfor å ha mulighet til å senke vannstanden oppstrøms med ytterlig 20 cm når vi har høy vannføring, mer enn 230 m³/s, i den perioden når vi arbeider bak nålestengslet. Det vil gi oss mere tid til evakueringen i tilfelle lastavslag. Vi kan opplyse om at i forbindelse med arbeidet som skal gjøres har vi bestilt nytt nålestengsel, som er 1 m høyere enn eksisterende nålestengsel. Det pågår også

arbeidet med å forsterke bjelken. Arbeidet med lukene vil pågå i ca. 4 måneder i 2023 og 2-3 måneder i 2024 og 2025.»

NVE forespurte en ytterligere vurdering av tiltakets miljømessige konsekvenser i e-post til Pasvik Kraft AS datert 31.5.2021. Pasvik Kraft sendte inn følgende dagen etter:

«Miljøkonsekvenser ved senkning av vannstanden oppstrøms Melkefoss med 20 cm

Vi har søkt om å få senke vannstanden med 20 cm ved høy vannføring. Oppstrøms Melkefoss er det 5 km til Skogfoss. Ved høy vannføring vil undervannet stige nedstrøms Skogfoss. Området som blir berørt av senkningen er derfor ikke hele strekningen oppstrøms fra Melkefoss til Skogfoss ved høy vannføring. Sannsynligvis bare frem til Gressholmen – Fuglebukta hvor det er en innsnevring i vassdraget. Se eget kart. Det gjør at senkningen sør for Fuglebukta og Gressholmen sannsynligvis bare vil være rundt 10 cm.

Vi har vært i kontakt med fugleforsker Paul Aspholm ved Svanhovd NIBIO. Han sier at en senkning på 10 cm vil ha svært liten negativ effekt på fugler, fisk og planter. Samtidig understreker han at det er en fordel at senkningen skjer gradvis.

Pasvik Kraft vil gjennomføre senkningen gradvis. Dersom det vil by på noen konsekvenser vi ikke vet om vil vi ta hensyn til det i gjennomføringen av arbeidet og med tanke på vannstand.»

Høring

På grunn av tiltakets begrensede virkninger og umiddelbare nødvendighet har vi ikke funnet behov for en høring, jf. vannressursloven § 24 andre ledd bokstav a.

NVEs vurdering

Bakgrunnen for søknaden er at det må gjennomføres nødvendig vedlikehold på innfesting av flomluker. NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Post 1 i gjeldende konsesjonsvilkår for Melkefoss kraftverk datert 25.6.1976 angir følgende:

«Vasshøyden i inntaksbassenget for Melkefoss kraftverk kan heves permanent til kote 31,6 (NGO 1954) tilsvarende nåværende vasstand ved vassføring 230 m³/sek. Ved større vassføringer manøvreres lukene så vidt mulig slik at de antatt naturlige vasstander ikke overskrides. Det kan foretas korttidsregulering i et reguleringsområde på 10 cm over og 10 cm under HRV.»

Pasvik Kraft opplyser at høye vannføringer fører til oppstuvning på strekningen mellom Melkefoss og Skogfoss. 20 cm senking ved Melkefoss vil derfor innebære mindre senkning lenger oppstrøms. De anslår at senkningseffekten kan være redusert til om lag 10 cm ved innsnevringen ved Gressholmen/Fuglebukta.

Søk i Naturbase og Artskart viser at det er foretatt flere registreringer av lappfiskand (VU, sårbar) og fiskemåke (VU, sårbar) flere steder på elvestrekningen mellom Melkefoss og Skogfoss, blant annet i Fuglebukta. Pasvik Kraft oppgir at de har vært i kontakt med fugleforsker Paul Aspholm ved NIBIO Svanhovd. Aspholms vurdering er at en senkning på 10 cm vil ha svært liten negativ effekt på fugler, fisk og planter. Det er imidlertid en fordel at senkningen skjer gradvis.

NVE deler vurderingene i søknaden. Etter vårt syn vil ikke kortvarig senkning av overvannet ned til kote 31,3 (NGO 1954), i perioder med høy vannføring (over 230 m³/s), føre til nevneverdige skader eller ulemper for kjente allmenne interesser. Vi ligger til grunn at overvannet senkes gradvis slik at fisk mv. i ikke strander, og at vannføringsendringene nedstrøms ikke blir for brå.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av begrenset omfang og varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av reguleringsanlegget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Pasvik Kraft AS kan senke overvannet ned til kote 31,3 (NGO 1954) i perioder med høy vannføring (over 230 m³/s) i inntil fire måneder i 2023, tre måneder i 2024 og tre måneder i 2025.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannstandsendringer skal skje gradvis.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i tidsrommet reglementet fravikes.
- Perioden med fravik fra manøvreringsreglementet skal gjøres så kort som mulig.
- Pasvik Kraft AS skal informere allmennheten om fraviket gjennom informasjon/skilting ved tiltaksområdet og på relevante nettsider.
- Pasvik Kraft AS skal informere relevante russiske interesser ved behov.
- NVE forutsetter at Pasvik Kraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

PASVIK KRAFT AS

Kopimottakerliste:

PASVIK KRAFT AS - MONICA JERIJÆRVI

Sør-Varanger kommune

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Mari Hegg Gundersen

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.